

ВПЛИВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ СПІВПРАЦЮ У ПРИКОРДОННИХ РЕГІОНАХ УКРАЇНИ В УМОВАХ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

В сучасних умовах роль прикордонних територій у процесах інтеграції України в ЄС стає дедалі відчутнішою. У цьому аспекті проблеми активізації інвестиційних відносин між Україною і країнами ЄС набувають особливої актуальності, оскільки їх розвиток сприятиме соціально-економічному розвитку держави, в умовах дефіциту інвестиційних вкладень, зокрема іноземних інвестицій. Інвестиційне співробітництво між прикордонними регіонами країни та сусідніх із нею держав Європейського Союзу є основою зовнішньоекономічних зв'язків держави. Особливу роль серед регіонів України таке співробітництво відіграє у Львівській області, оскільки саме вона має вигідне геополітичне та гео економічне розташування (Львівська область межує із Підкарпатським та Люблінським воєводствами Польщі) та успішний досвід впровадження інвестиційної політики ЄС, зокрема після входу Польщі до нього у 2004 році [3].

На сьогодні співпраця України з ЄС регулюється Стратегією ЄС щодо України на період 2007 – 2013 рр. в рамках Європейського інструменту сусідства та партнерства. Протягом цього періоду сприяння зростанню добробуту та розвитку добросусідських зв'язків між Європейським Союзом та країнами партнерами, які охоплені Європейською політикою забезпечується згідно нового Європейського інструменту сусідства та партнерства (ЄІСП-ENPI) [1]. В контексті інвестиційного співробітництва важливим моментом ініціативи «Східного партнерства» є підтримка міжнародними фінансовими установами всіх країн-партнерів у проведенні реформ, модернізації і визначення пріоритетних інвестиційних проектів у цьому напрямку. Відповідно до затверджених Європейською Комісією Стратегії прикордонного співробітництва 2007-2013 рр. та Індикативної програми 2007-2010 рр. з прикордонного співробітництва ЄІСП Львівська область бере участь у Програмі прикордонного співробітництва «Україна – Польща – Білорусь». Проекти в рамках цієї Програми будуть реалізовуватись за наступними пріоритетами: підвищення конкурентоздатності прикордонних територій, покращення якості життя, інституційна співпраця та підтримка ініціатив місцевих громад.

В таких умовах економіка Львівської області знаходиться у прямій залежності від розвитку інвестиційного співробітництва України із країнами Європейського Союзу, оскільки впродовж багатьох років частка прямих іноземних інвестицій з цих країн в економіку області є істотною: частка залучених інвестиційних вкладень з країн ЄС у Львівську область у загальному обсязі прямих іноземних інвестицій коливається в межах від 74,9% - у 2011 році до 90,2% у 2012р. Окрім того, аналіз статистичних даних засвідчує, що починаючи із 2007 року (запровадження в Україні Ініціативи «Східне партнерство») спостерігається активізація залучення інвестиційних коштів із країн Європейського Союзу, так у 2007 році надходження іноземних інвестицій з країн ЄС в економіку області зросли більше, як у 4 рази, порівняно із попереднім роком. Протягом 2006-2012 років європейські інвестори активізували свою діяльність у Львівській області, про що свідчать обсяги надходження іноземних інвестицій з країн Європейського Союзу, які впродовж аналізованого періоду зросли у 4 рази: із 73,5 млн.дол. США у 2006 році до 283,6 млн.дол. США – у 2012 році. Основними інвесторами економіки області у 2006-2012 рр. були: Австрія, Велика Британія, Данія, Кіпр, Польща, Німеччина. Серед яких Австрія, Велика Британія, Кіпр і Польща наростили обсяги залучення інвестиційних коштів.

Серед видів економічної діяльності найбільш інвестиційно привабливими для інвесторів із Польщі, Великобританії, Кіпру і Австрії були підприємства промисловості, де австрійські інвестори наростили обсяги капіталовкладень із 202 тис. дол. – у 2006 році, до 36164 тис.дол. – у 2012р. Окрім промислових підприємств найбільше нарощення іноземного капіталу відбувалось у сфері торгівлі – інвестори з Польщі, Кіпру та Австрії, у підприємства будівництва найбільше залучали інвестицій – Польща і Велика Британія, у діяльність готелів та ресторанів – Кіпр, у сферу транспорту – Польща і Великобританія, у операції з нерухомим майном – Великобританія і Кіпр [2].

Враховуючи позитивні моменти інвестиційної співпраці Львівської області із європейськими інвесторами, очевидно, що подальша інтеграція України у Європейський Союз дасть можливість

поглибити і розвинути ці зв'язки, що своєю чергою сприятиме розвитку економіки держави в цілому. Відтак, в результаті покращення цих процесів Львівська область отримає ряд переваг:

- завдяки реформуванню владних інституцій, розширенню повноважень органів влади на місцях і можливості перейняти досвід у держав-сусідів членів ЄС в і підвищиться кількість розроблених інвестиційних проектів на місцях, активізується робота з потенційними інвесторами, будуть створюватись сучасні маркетингові програми для розвитку окремих територій;

- враховуючи інвестиційну політику ЄС, в якій однією із ключових моментів є сільське господарство, а також значний аграрний потенціал Львівської області, відбуватиметься залучення іноземних капіталовкладень у інвестиційні проекти у сфері сільськогосподарського виробництва та переробки сільгосппродукції;

- зважаючи на туристично-рекреаційний потенціал регіону, зміни у нормативно-законодавчій сфері, що стосуються спрощення процедур залучення іноземних інвестицій в Україну і високі прибутки від розвитку туристичного бізнесу у сусідніх державах (гірськолижні курорти та термальні басейни в Закопаному (Польща), термальні басейни у Хайдусобосло (Угорщина) та ін.) очікується приплив іноземних інвестицій у об'єкти гірськолижного туризму і розвиток санаторно-курортних закладів та туристичних баз;

- враховуючи направленість областей Західного регіону на промисловість вступ України до Європейського Союзу буде сприяти створенню на території Львівської області промислових зон, технологічних та індустріальних парків, оскільки в країнах-членах ЄС їхня роль щороку зростає і більшість з них працює у високотехнологічних секторах економіки, відтак для області в результаті створення таких зон та парків будуть створені нові інноваційні підприємства та нові робочі місця, буде відбуватися підвищення якості людського капіталу;

- в рамках проведення Європейським Союзом політики розвитку інфраструктури та зближення з країнами «Східного партнерства» буде відбуватись покращення прикордонних переходів та підвищення ефективності їхньої роботи, що своєю чергою покращить транспортування через кордони сировини, обладнання та готових виробів, сприяючи тим самим залученню іноземних коштів та ін.

Таким чином Львівська область як прикордонний регіон має неабиякі перспективи розвитку та поглиблення інвестиційної співпраці із країнами-членами ЄС, однак існують певні бар'єри, що гальмують ці процеси й потребують поступового та ґрунтовного усунення. Отже, ситуація вимагає комплексного підходу, реалізація якого потребує визначення основних пріоритетів та скоординованих дій уряду нашої держави.

1. *Офіційний сайт Програми [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [sre.gov.pl \[minrd.gov.ua/diyalnist-/mijnarodne-/integratsiya-ukraini-do-es/integratsiya-ukraini-do-es/inf-dovidka2/\]](http://sre.gov.pl/minrd.gov.ua/diyalnist-/mijnarodne-/integratsiya-ukraini-do-es/integratsiya-ukraini-do-es/inf-dovidka2/)*

2. *Офіційний сайт Головного управління статистики у Львівській області. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: lv.ukrstat.gov.ua/ 3. Представництво Європейського Союзу в Україні – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: eeas.europa.eu/delegations/ukraine/what_eu/eu_memberstates/index_uk.htm*